

**ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ**

**Βρυξέλλες, 19 Μαΐου 2014
(OR. en)**

9956/14

**JAI 332
ENFOPOL 138
COTER 34**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Προεδρία

Αποδέκτης: ΕΜΑ/Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 5643/5/14

Θέμα: Αναθεωρημένη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία

1. Στις 6-7 Ιουνίου 2013, το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα με αίτημα την επικαιροποίηση της στρατηγικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία¹.
2. Ακολούθως, η Επιτροπή υπέβαλε στις 15 Ιανουαρίου 2014 ανακοίνωση για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης που οδηγεί στην τρομοκρατία και στον βίαιο εξτρεμισμό².
3. Οι αντιπροσωπείες εξέτασαν το σχέδιο αναθεωρημένης στρατηγικής της ΕΕ κατά τις συνεδριάσεις της ομάδας «Τρομοκρατία» στις 6 Μαρτίου, 8 Απριλίου, 13 Μαΐου και κατά την κοινή συνεδρίαση της Ομάδας «Τρομοκρατία» και της Ομάδας «Τρομοκρατία» (Διεθνείς πτυχές)» (TWP/COTER) στις 14 Μαΐου, κατά τις οποίες συμφωνήθηκε το κείμενο ως έχει στο παράρτημα.
4. Η Ομάδα «Τρομοκρατία» διεξήγαγε επίσης πολλές συζητήσεις για τον τρόπο εφαρμογής της εν λόγω αναθεωρημένης στρατηγικής και καταρτίζει επί του παρόντος κατευθυντήριες γραμμές για τον σκοπό αυτόν.

¹ έγγρ. 9447/13 JAI 366 ENFOPOL 137 COTER 45

² έγγρ. 5451/14 JAI 30 ENFOPOL 5 COTER 3

5. Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αναθεωρημένη Επικοινωνιακή Στρατηγική με τα ΜΜΕ³ παραμένει σε ισχύ, παρά την προσθήκη νέων στοιχείων μέσω της παρούσας αναθεωρημένης στρατηγικής, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη.
6. Στο πλαίσιο αυτό, καλείται η ΕΜΑ να εγκρίνει το ως άνω σχέδιο αναθεωρημένης Στρατηγικής της ΕΕ και να το υποβάλει προς έγκριση στο Συμβούλιο.

³ έγγρ. 5469/3/07 REV 3 ENFOPOL 8 COTER 3 CATS 23 COPS 22 EU RESTRICTED

Σχέδιο αναθεωρημένης στρατηγικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία

1. Η τρομοκρατία αποτελεί απειλή για όλα τα κράτη και όλους τους λαούς. Συνιστά σοβαρό κίνδυνο για την ασφάλεια της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της και για τη ζωή των πολιτών και των κατοίκων της. Η ΕΕ είναι αποφασισμένη να αναλάβει δράση κατά της τρομοκρατίας σε όλες της τις μορφές και κατά της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία.
2. Για να ενισχυθούν οι πολιτικές μας για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία, το 2005 θεσπίστηκε στρατηγική και σχέδιο δράσης. Η στρατηγική αναθεωρήθηκε τον Νοέμβριο 2008. Μετά από τις συζητήσεις που πραγματοποιήθηκαν στο Συμβούλιο το 2013 για την αναθεώρηση της στρατηγικής της ΕΕ για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία, το Συμβούλιο ενέκρινε στις 6/7 Ιουνίου 2013 συμπεράσματα με αίτημα την επικαιροποίηση αυτής της στρατηγικής. Στη συνέχεια, η Επιτροπή υπέβαλε στις 15 Ιανουαρίου 2014 ανακοίνωση για την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης που οδηγεί στην τρομοκρατία και στον βίαιο εξτρεμισμό, το περιεχόμενο της οποίας ελήφθη υπόψη στο παρόν έγγραφο.
3. Η στρατηγική αυτή τονίζει με ποιόν τρόπο η Ένωση και τα κράτη μέλη θα καταπολεμήσουν την ριζοσπαστικοποίηση και την στρατολόγηση τρομοκρατών, λαμβάνοντας υπόψη τον μεταβαλλόμενο χαρακτήρα της απειλής και την καλύτερη κατανόηση του φαινομένου της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία που αποκτήσαμε τα τελευταία πέντε χρόνια.
4. Η στρατηγική αυτή εντάσσεται στην ευρύτερη αντιτρομοκρατική στρατηγική της ΕΕ και το σχέδιο δράσης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο το 2005. Εντός αυτού του πλαισίου, στοχεύει στην αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης που οδηγεί στην τρομοκρατία.

Η πρόκληση

5. Κύριος στόχος της στρατηγικής πρέπει να είναι η πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία καθώς και η πρόληψη της εμφάνισης μιας νέας γενιάς τρομοκρατών.

6. Για να το επιτύχουμε, πρέπει να αντιληφθούμε ότι τα μέσα και οι μέθοδοι της ριζοσπαστικοποίησης και της τρομοκρατίας εξελίσσονται συνεχώς. Οι εγχώριοι τρομοκράτες, τα άτομα που υποστηρίζουν εξτρεμιστικές ιδεολογίες που συνδέονται με την τρομοκρατία, οι μεμονωμένοι δράστες, οι ξένοι μαχητές και κάθε άλλη μορφή τρομοκρατίας, καθώς και οι νέες δυνατότητες κινητοποίησης και επικοινωνίας μέσω του Διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν πιθανούς διαύλους μέσω των οποίων μπορεί να επιτευχθεί η ριζοσπαστικοποίηση και η στρατολόγηση στην τρομοκρατία.
7. Είναι λοιπόν ανάγκη να αναθεωρούμε συνεχώς τις προτεραιότητές μας και να διασφαλίζουμε ότι η προσέγγισή μας όσον αφορά την ασφάλεια μπορεί να αντιμετωπίσει νέες μορφές απειλών.
8. Μολονότι υπεύθυνα για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία είναι πρωτίστως τα κράτη μέλη, η στρατηγική αυτή μπορεί να βοηθήσει τα κράτη μέλη να αναπτύξουν, όπου αρμόζει, τα δικά τους προγράμματα και πολιτικές, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες, και τους συγκεκριμένους στόχους και ικανότητες κάθε κράτους μέλους. Παρά τον εθνικό χαρακτήρα της απειλής που συνιστούν η ριζοσπαστικοποίηση και η στρατολόγηση, οι προσπάθειες της ΕΕ μπορούν να προσφέρουν προστιθέμενη αξία στις εθνικές και τοπικές προσπάθειες και να παράσχουν ένα σημαντικό πλαίσιο συνεργασίας για την εξεύρεση πρόσφορων λύσεων σε ολόκληρη της ΕΕ και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.
9. Οι εμπειρίες των τελευταίων ετών κατέδειξαν ότι η καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία απαιτεί ισορροπημένη προσέγγιση μεταξύ των μέτρων που σχετίζονται με την ασφάλεια και των προσπαθειών να εξαλειφθούν οι παράγοντες που μπορούν να οδηγήσουν σε ριζοσπαστικοποίηση και στρατολόγηση τρομοκρατών.

Τα σημεία αφετηρίας

10. Γενικά, το πρόβλημα της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία δεν θα αντιμετωπιστεί από τις κυβερνήσεις μόνες τους, αλλά μέσω συνεργασίας με τις τοπικές κοινότητες, την κοινωνία των πολιτών, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και τον ιδιωτικό τομέα. Απαιτείται συντονισμένη προσπάθεια σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
11. Ο πλήρης σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών μας αποτελούν ένα από τα θεμέλια της δράσης μας για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία. Όλες οι δράσεις που θα αναληφθούν πρέπει να βασίζονται στον πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών αυτών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Θα πρέπει να επικεντρωθούμε στην ανάπτυξη διαλόγου με στόχο την προώθηση αμοιβαίου σεβασμού και κατανόησης. Πρέπει να αποφύγουμε τον στιγματισμό οιασδήποτε ανθρώπινης ομάδας.
12. Άλλα σημεία αφετηρίας περιλαμβάνουν το ανοικτό πνεύμα και τη διαφάνεια, την αποτελεσματικότητα, την ευελιξία και τη συνεχή εθνική και διεθνή συνεργασία.
13. Συνολικά, θα διασφαλίζουμε ανά πάσα στιγμή ότι ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων, του διεθνούς δικαίου και του κράτους δικαίου δεν υπονομεύονται.

Η αντίδρασή μας

14. Για να καταπολεμήσουμε τη ριζοσπαστικοποίηση και τη στρατολόγηση στην τρομοκρατία, αποφασίζουμε μεταξύ άλλων :
 - να προασπίσουμε την ασφάλεια, τη δικαιοσύνη και την ισότητα των ευκαιριών
 - να εξασφαλίσουμε ότι η φωνή της πλειοψηφίας υπερισχύει της φωνής των εξτρεμιστών
 - να βελτιώσουμε την κυβερνητική επικοινωνιακή πολιτική
 - να στηρίξουμε τα μηνύματα κατά της τρομοκρατίας
 - να καταπολεμήσουμε τη ριζοσπαστικοποίηση και τη στρατολόγηση στην τρομοκρατία μέσω του διαδικτύου
 - να εκπαιδεύσουμε, να αναπτύξουμε τις ικανότητες και να αξιοποιήσουμε επαγγελματίες της πρώτης γραμμής σε κατάλληλους τομείς
 - να βοηθήσουμε τα άτομα και την κοινωνία των πολιτών να αναπτύξουν αντιστάσεις
 - να στηρίξουμε πρωτοβουλίες απεμπλοκής
 - να στηρίξουμε την περαιτέρω διερεύνηση των τάσεων και των προκλήσεων της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία
 - να συνδυάσουμε εσωτερική και εξωτερική δράση για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης

Προσπίζουμε την ασφάλεια, τη δικαιοσύνη και την ισότητα των ευκαιριών

15. Οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μπορούν να γεννήσουν δυσαρέσκεια και να δημιουργήσουν πρόσφορο έδαφος για την εξάπλωση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία.
16. Οι παράγοντες που συμβάλλουν στη ριζοσπαστικοποίηση και τη στρατολόγηση στην τρομοκρατία μπορούν να περιλαμβάνουν την ανισότητα, την περιθωριοποίηση, τον κοινωνικό αποκλεισμό και τη δυσκολία πρόσβασης σε ποιοτική εκπαίδευση. Οι παράγοντες αυτοί δεν οδηγούν αναγκαστικά σε ριζοσπαστικοποίηση και στρατολόγηση στην τρομοκρατία αλλά μπορούν να κάνουν ελκυστικότερη την εξτρεμιστική προπαγάνδα που στηρίζει ή συνδέεται με την τρομοκρατία.
17. Θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να επικεντρωθούμε στην καταπολέμηση των ανισοτήτων και των διακρίσεων, όπου υπάρχουν, να προωθήσουμε τον διαπολιτισμικό διάλογο, να ενισχύσουμε την εκπαίδευση ώστε να αυξήσουμε τις ευκαιρίες και την κριτική σκέψη και να προωθήσουμε την ανεκτικότητα και τον αμοιβαίο σεβασμό, ανταλλάσσοντας απόψεις και γνωστοποιώντας στην κοινωνία των πολιτών τις επιτυχίες σε αυτόν τον τομέα. Αυτή η δράση είναι σημαντική και πολύτιμη αφ' εαυτής και δεν χρειάζεται να αποβλέπει αποκλειστικά και ρητά στην καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης ή της τρομοκρατίας.
18. Εκτός της Ευρώπης, πρέπει να συνεχίσουμε να προωθούμε τη χρηστή διακυβέρνηση, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία, την εκπαίδευση, την οικονομική ανάπτυξη, τη μεταρρύθμιση του τομέα της ασφάλειας, και την σταθερότητα μέσω του πολιτικού διαλόγου και των προγραμμάτων βοήθειας.

Εξασφαλίζουμε ότι η φωνή της πλειονηφίας υπερισχύει της φωνής των εξτρεμιστών

19. Οι εξτρεμιστικές κοσμοθεωρίες μπορούν να οδηγήσουν ορισμένα άτομα στο να δέχονται και να προσπαθούν να δικαιολογήσουν τη βία. Η εξτρεμιστική προπαγάνδα προβάλλει μια απλουστευτική επιχειρηματολογία, διαστρεβλώνει την πραγματικότητα όσον αφορά τις συρράξεις ανά την υφήλιο και τις χρησιμοποιεί ως δήθεν απόδειξη μιας σύγκρουσης διαφορετικών αξιών και κοινωνικών επιλογών.

20. Πρέπει να αυξήσουμε την ευαισθητοποίηση και να προβάλλουμε τη φωνή της πλειοψηφίας που τάσσεται υπέρ της μετριοπάθειας και απορρίπτει την προσφυγή στη βία. Όχι μόνον πρέπει να δυναμώσουμε τις μετριοπαθείς φωνές αλλά πρέπει να βεβαιωθούμε ότι ακούγονται. Οι φωνές αυτές πρέπει να προβάλλονται από το κατάλληλο βήμα, όπως είναι τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία πρέπει να είναι αξιόπιστα για το κοινό στο οποία απευθύνονται. Πρέπει να ενθαρρυνθεί και να υποστηριχθεί η άμεση συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών στην προώθηση μιας μετριοπαθούς αντίδρασης. Όσον αφορά τη ριζοσπαστικοποίηση που οδηγεί σε θρησκευτικά υποκινούμενη τρομοκρατία, απαιτείται διάλογος μεταξύ των δημόσιων αρχών και των διαφόρων κοινωνικών, πολιτιστικών και θρησκευτικών ομάδων ή των αρχηγών τους.
21. Επιπλέον, πρέπει να συνεχίσουμε να καταβάλλουμε προσπάθειες για την ανάπτυξη μιας μη συναισθηματικής φρασεολογίας, ώστε τα μηνύματά μας να μην τονίζουν ακούσια τις διαφορές.

Βελτιώνουμε την κυβερνητική επικοινωνιακή πολιτική

22. Οι κυβερνητικές ανακοινώσεις δεν αποτελούν μόνον μέσο για την περιγραφή των πολιτικών αποφάσεων, αλλά και ισχυρό εργαλείο για τη στήριξη της εφαρμογής των πολιτικών. Εάν οι πολιτικές δεν κοινοποιούνται αποτελεσματικά, ιδίως σε όσους μπορεί να είναι ευάλωτοι στα ριζοσπαστικά μηνύματα, κινδυνεύουμε να αφήσουμε τους εξτρεμιστές να δρουν ανενόχλητοι.
23. Πρέπει να προωθήσουμε την ανάπτυξη προσαρμοσμένων στις εκάστοτε συνθήκες επικοινωνιακών μεθόδων που μάχονται μια εξτρεμιστική ιδεολογία η οποία υποστηρίζει ή συνδέεται με την τρομοκρατία στο διαδίκτυο ή αλλού. Είναι σημαντικό να χρησιμοποιείται για την επικοινωνία γλώσσα κατάλληλη για το συγκεκριμένο περιβάλλον και ακροατήριο, μέσω αξιόπιστων και κατάλληλων διαύλων πρόσβασης, και να αντικρούονται τα ριζοσπαστικά ή εξτρεμιστικά μηνύματα στους χώρους που χρησιμοποιούνται συχνότερα από αυτούς που κινδυνεύουν περισσότερο να ριζοσπαστικοποιηθούν. Μια ενιαία προσέγγιση της επικοινωνίας δεν θα επιτύχει τον στόχο της. Συγχρόνως, ωστόσο, πρέπει να διασφαλίσουμε τη συνέπεια, σαφήνεια και συνέχεια των μηνυμάτων μας σε όλα τα επίπεδα.

24. Είναι σημαντικό να κοινοποιούμε με σαφήνεια τις επιδιώξεις μας, τα πρότυπα και τις αξίες μας: διεθνές δίκαιο, ανθρώπινα δικαιώματα και κράτος δικαίου. Θα πρέπει επίσης να επιδιώξουμε να ενισχύσουμε την προβολή του επιτελούμενου κυβερνητικού έργου, π.χ. ανθρωπιστική βοήθεια και στήριξη της ανάπτυξης. Πρέπει να προσπαθήσουμε να καταστήσουμε αυτήν την επικοινωνία κατανοητή, ελκυστική και ουσιαστική, ειδικά για αυτούς που αισθάνονται εχθρικά και στο περιθώριο. Πρέπει επίσης να είμαστε σαφείς όσον αφορά τις πολιτικές, τις στρατηγικές και τους στόχους μας, μεταξύ άλλων και όσον αφορά την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και της ριζοσπαστικοποίησης.
25. Η χρήση του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι ιδιαίτερα σημαντική, μεταξύ άλλων για την άμεση αντιμετώπιση της διαδικτυακής προπαγάνδας υπέρ της τρομοκρατίας και τη δυνατότητα πρόσβασης σε όσους είναι πιο ευάλωτοι σε ριζοσπαστικά μηνύματα. Σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η σύμπραξη δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την αντιμετώπιση της πρόκλησης της ριζοσπαστικοποίησης μέσω διαδικτύου.

Στηρίζουμε τα μηνύματα κατά της τρομοκρατίας

26. Η ανασκευή της εξτρεμιστικής επιχειρηματολογίας έχει διττό στόχο: να πείσει αυτούς που έχουν ήδη στρατολογηθεί στην τρομοκρατία να την εγκαταλείψουν και να αποτρέψει αυτούς που είναι επιρρεπείς στην εξτρεμιστική επιχειρηματολογία από το να συμμετάσχουν ενεργά στη τρομοκρατική δράση.
27. Θα πρέπει να στηρίξουμε και να διαδώσουμε τα αντεπιχειρήματα που διατυπώνονται από άτομα με τοπική επιρροή, όπως αρχηγοί τοπικών κοινοτήτων, όπου υπάρχουν, δάσκαλοι, οικογένειες, διοργανωτές δραστηριοτήτων για νέους, δημόσια πρόσωπα, στοχαστές, επιστήμονες, ακαδημαϊκοί, θρησκευτικοί αρχηγοί, επιχειρηματίες, προσωπικότητες των μέσων ενημέρωσης, τραγουδιστές, γνωστοί αθλητές και άλλοι που επηρεάζουν την κοινή γνώμη και που έχουν να διηγηθούν μια θετική και αξιόπιστη ιστορία. Θα πρέπει να αναλάβουμε πρωτοβουλίες από κοινού με αυτούς τους φορείς σε όλα τα επίπεδα και να καταβάλλουμε προσπάθειες για να διασφαλίσουμε ότι διαθέτουν κατάλληλες αρμοδιότητες και υποστήριξη.
28. Έχουν επίσης αναληφθεί ορισμένες ιδιαίτερα αποτελεσματικές αντιπροπαγανδιστικές δράσεις σε συνεργασία με ομάδες θυμάτων τρομοκρατικών επιθέσεων προκειμένου να σταλεί ένα πραγματικά ηχηρό μήνυμα. Πολλά από τα θύματα της τρομοκρατίας έχουν ήδη συμμετάσχει σε προσπάθειες πρόληψης μέσω δημόσιων εκδηλώσεων προβολής: πρέπει να συνεχίσουμε να στηρίζουμε τις προσπάθειές τους. Ως μάρτυρες των ανθρώπινων συνεπειών των τρομοκρατικών επιθέσεων, τα θύματα και οι οικογένειές τους βρίσκονται σε κατάλληλη θέση για να «απομυθοποιήσουν» και να «απονομιμοποιήσουν» την τρομοκρατική προπαγάνδα.

29. Σε αυτό το πλαίσιο, θα μπορούσε να διερευνηθεί η δυνατότητα αξιόπιστων μαρτυριών από πρώην τρομοκράτες που εγκατέλειψαν τον δρόμο της βίας ή από τα μέλη της οικογένειάς τους. Θα πρέπει να συγκεντρώσουμε και να προωθήσουμε τις μαρτυρίες τους, καθότι αποτελούν ισχυρό μέσο για την καταπολέμηση της προπαγάνδας και των κακώς νοούμενων ιδανικών.

Καταπολεμούμε τη ριζοσπαστικοποίηση και τη στρατολόγηση στην τρομοκρατία μέσω διαδικτύου

30. Το διαδίκτυο και τα δίκτυα κοινωνικής δικτύωσης μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη διάδοση προπαγανδιστικού υλικού, τη συγκέντρωση χρημάτων, τη στρατολόγηση και την επικοινωνία με ομοϊδεάτες, αλλά και ως εικονικό στρατόπεδο εκπαίδευσης καθώς και ως μέσο ανταλλαγής εμπειριών και τεχνογνωσίας. Το διαδίκτυο αποτελεί επίσης διεθνική οντότητα που υπερβαίνει τις εθνικές δικαιοδοσίες.
31. Η δράση για την αντιμετώπιση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στη τρομοκρατία μέσω διαδικτύου καλύπτει ευρύ φάσμα. Καλύπτει δραστηριότητες που έχουν ως στόχο να παρεμποδίσουν τη χρήση του διαδικτύου από τρομοκράτες, αλλά και πρωτοβουλίες για την ανασκευή της τρομοκρατικής προπαγάνδας. Ορισμένες δραστηριότητες μπορούν να αναληφθούν σε εθνικό ή ευρωπαϊκό επίπεδο και ορισμένες άλλες από άτομα και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, που διευκολύνονται όταν παρίσταται ανάγκη. Όταν το περιεχόμενο είναι παράνομο, συμπεριλαμβανομένου υλικού που φιλοξενείται σε τρίτες χώρες, πρέπει να προβλέπονται διαδικασίες για την ταχεία και αποτελεσματική αντιμετώπιση του θέματος. Η δράση αυτή απαιτεί ουσιαστικό διάλογο με τον ιδιωτικό τομέα και κυρίως τον κλάδο του διαδικτύου, όχι μόνον στην Ευρώπη αλλά και στο εξωτερικό. Πρέπει επίσης να καταβληθούν προσπάθειες για τη χρήση του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης με στόχο την προώθηση αντιμηνυμάτων. Όλες οι δραστηριότητες πρέπει να διεξάγονται σύμφωνα με τις αρχές του κράτους δικαίου και με πλήρη σεβασμό του διεθνούς δικαίου για τα ανθρώπινα δικαιώματα.
32. Θα πρέπει να συνεχίσουμε να εξετάζουμε τρόπους για την ενεργό πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στη τρομοκρατία μέσω διαδικτύου και μέσω κοινωνικής δικτύωσης. Θα εξετάσουμε αυτά τα θέματα στο πλαίσιο των πολιτικών μας διαλόγων και θα προσφέρουμε τεχνική στήριξη προκειμένου να ενθαρρύνουμε και άλλους, εκτός της ΕΕ, να πράξουν ομοίως.

Εκπαιδεύουμε και αξιοποιούμε επαγγελματίες που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή σε όλους τους τομείς

33. Η ριζοσπαστικοποίηση και η στρατολόγηση στη τρομοκρατία είναι διαδικασία κατά την οποία οι απόψεις και η συμπεριφορά του ατόμου υφίστανται αλλαγή, συχνά δραματική. Οι αλλαγές αυτές μπορεί να γίνουν ευκολότερα αντιληπτές σε άτομα του στενού κύκλου του συγκεκριμένου ατόμου. Αυτό σημαίνει ότι, μέσω της αξιοποίησης επαγγελματιών που βρίσκονται πλησιέστερα στα συγκεκριμένα άτομα («στην πρώτη γραμμή»), μπορεί να υπάρχουν ευκαιρίες παρέμβασης σε πρώιμο στάδιο και πρόληψης της προσέλκυσης ατόμων σε δραστηριότητες που συνδέονται με την τρομοκρατία.
34. Ένα ευρύ φάσμα τομέων μπορεί να συμβάλλει στην πρόληψη της υποστήριξης της τρομοκρατίας ή της προώθησης εξτρεμιστικής ιδεολογίας συνδεδεμένης με την τρομοκρατία και να αποτρέψει ανθρώπους από το να γίνουν τρομοκράτες. Η κατάλληλη εκπαίδευση των δασκάλων, των κοινωνικών λειτουργών και των εργαζόμενων στον τομέα της υγείας, των θρησκευτικών ηγετών, των υπαλλήλων της τοπικής αστυνομίας και του προσωπικού των φυλακών και της δικαστικής επιτήρησης αποτελεί σημαντικό στοιχείο για ένα επιτυχημένο πρόγραμμα καταπολέμησης της ριζοσπαστικοποίησης. Αυτοί οι επαγγελματίες ή οι εργαζόμενοι στην πρώτη γραμμή μπορούν να εντοπίζουν τα σημάδια ριζοσπαστικοποίησης σε πρώιμο στάδιο και άρα πρέπει να γνωρίζουν και να κατανοούν τις ενδείξεις ριζοσπαστικοποίησης και στρατολόγησης στη τρομοκρατία.
35. Θα πρέπει να ενθαρρύνουμε την ανάπτυξη προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και ειδικών ανά τομέα ενοτήτων κατάρτισης για επαγγελματίες στην πρώτη γραμμή ώστε να αποκτήσουν καλύτερη κατανόηση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία και να μπορούν να προσφέρουν στήριξη στα άτομα που κινδυνεύουν ή να τα παραπέμψουν σε εξειδικευμένους επαγγελματίες για περαιτέρω βοήθεια. Θα πρέπει επίσης να αξιοποιήσουμε την εμπειρία τους για τη διαμόρφωση των μελλοντικών πολιτικών, μεταξύ άλλων και μέσω του δικτύου ευαισθητοποίησης για τη ριζοσπαστικοποίηση (RAN) και της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας (CEPOL).

Βοηθούμε τα άτομα και την κοινωνία των πολιτών να αναπτύξουν αντιστάσεις

36. Οι κυβερνήσεις χρειάζονται ενεργό ανάμειξη των εταίρων για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία. Με την συμμετοχή της κοινωνίας των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα μπορούν να αξιοποιηθούν εργαλεία και πόροι, καθώς και εμπειρία, που δεν διαθέτουν αναγκαστικά οι κυβερνήσεις. Η εμπειρία του δικτύου ευαισθητοποίησης για τη ριζοσπαστικοποίηση (RAN) είναι ιδιαίτερα χρήσιμη σε αυτό το πλαίσιο.
37. Η συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και την κοινωνία των πολιτών για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης και της διαφάνειας θα βοηθήσει να δημιουργηθούν αντιστάσεις στην τρομοκρατική ιδεολογία και τα άτομα να είναι λιγότερο ευάλωτα στη ριζοσπαστικοποίηση και τη στρατολόγηση στην τρομοκρατία. Η συμμετοχή της τοπικής κοινότητας πρέπει να είναι ευρεία και να αντανακλά την πολυμορφία της κοινότητας.

38. Πρέπει να δώσουμε τη δυνατότητα στην κοινωνία των πολιτών να αναπτύξει αντιστάσεις και να αντισταθεί στην έλξη της τρομοκρατίας. Η ανάπτυξη αντιστάσεων μπορεί να επιτευχθεί εάν προσφέρουμε στα άτομα και στην κοινωνία των πολιτών δεξιότητες και πόρους για να κατανοήσουν και να αντιμετωπίσουν τη ριζοσπαστικοποίηση που οδηγεί στην τρομοκρατία. Στην πράξη, αυτό μπορεί να σημαίνει π.χ. παροχή υποστήριξης και εκπαίδευσης στους νέους ώστε να μπορέσουν να αναπτύξουν μια θετική αίσθηση της ταυτότητας και να αναγνωρίζουν τους κινδύνους της τρομοκρατικής προπαγάνδας.
39. Πρέπει, μεταξύ άλλων, να προωθήσουμε την εκπαίδευση/κατάρτιση των νέων, ιδίως μέσω των σχολείων και των πανεπιστημίων, για θέματα που σχετίζονται με την εθνικότητα, την πολιτική, την θρησκευτική και εθνική ανοχή, τις δημοκρατικές αξίες, τις πολιτιστικές διαφορές και τις ιστορικές συνέπειες μιας εθνικά και πολιτικά υποκινούμενης βίας. Τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας με την υποστήριξη επαγγελματιών των σχετικών κλάδων θα μπορούσαν να παίζουν σημαντικό ρόλο αυξάνοντας την ευαισθητοποίηση για θέματα τρομοκρατίας και εντοπίζοντας και παρέχοντας στήριξη στα άτομα που κινδυνεύουν.

Στηρίζουμε πρωτοβουλίες απειμπλοκής

40. Όπως ακριβώς υπάρχουν διαδικασίες μέσω των οποίων ένα άτομο ριζοσπαστικοποιείται και πιθανόν στρατολογείται στην τρομοκρατία, υπάρχουν και διαδικασίες μέσω των οποίων ένα ριζοσπαστικοποιημένο άτομο μπορεί να αποκηρύξει τη βία, να εγκαταλείψει μια ομάδα ή ένα κίνημα, ή ακόμα και να απορρίψει μια κοσμοθεωρία που υποστηρίζει ή προωθεί μια εξτρεμιστική ιδεολογία που συνδέεται με την τρομοκρατία.
41. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν τη δυνατότητα σχεδιασμού και ανάπτυξης στρατηγικών απειμπλοκής και εξόδου προσαρμοσμένων στις πολιτιστικές ιδιαιτερότητες και τις συγκεκριμένες συνθήκες. Τα προγράμματα αυτά θα πρέπει να αξιολογούνται από τα κράτη μέλη και/ή ομοτίμους σε τακτική βάση ώστε να διασφαλίζεται η καταλληλότητά τους.
42. Η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και εμπειριών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ιδίως στο πλαίσιο του δικτύου ευαισθητοποίησης για τη ριζοσπαστικοποίηση (RAN) , μπορεί να βοηθήσει στην ανάπτυξη νέων προγραμμάτων, στην απόκτηση τεχνογνωσίας και στην επανένταξη παλαιών τρομοκρατών.

Στηρίζουμε την περαιτέρω διερεύνηση των τάσεων και των προκλήσεων της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία

43. Προκειμένου να έχουμε μια ουσιαστική και αποτελεσματική αντίδραση στο φαινόμενο της τρομοκρατίας, θα συνεχίσουμε να επιδιώκουμε μια καλύτερη κατανόηση του φαινομένου σε όλες του τις μορφές, λαμβάνοντας υπόψη τον ρόλο που παίζουν οι διάφοροι φορείς που εμπλέκονται στη διαδικασία σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.
44. Εκτός από την ειδική συμβολή όλων των συναφών υπηρεσιών, υπάρχει εκτεταμένη βιβλιογραφία και έρευνα που μας προσφέρει πολύτιμη κατανόηση των διαύλων που οδηγούν από την ριζοσπαστικοποίηση στην τρομοκρατία, οι οποίοι συνδέονται με πολλούς παράγοντες- προσωπικούς, διαρθρωτικούς, ιδεολογικούς, πολιτικούς, κοινωνικούς- που μπορούν να διαμορφώσουν την ατομική πορεία ενός ατόμου προς τη ριζοσπαστικοποίηση και την στρατολόγηση στην τρομοκρατία.
45. Παρόλες αυτές τις γνώσεις και τη σχετική έρευνα, υπάρχουν ακόμη ορισμένα σημαντικά θέματα σε τομείς στους οποίους θα ήταν ευπρόσδεκτα περισσότερα εμπειρικά στοιχεία και έρευνα ενόψει της λήψης μελλοντικών πολιτικών αποφάσεων, μεταξύ άλλων και στον τομέα των στρατηγικών και των προγραμμάτων εξόδου.
46. Συνιστάται η διεξαγωγή συζητήσεων με κυβερνήσεις που αντιμετώπισαν αυτό το πρόβλημα, με ακαδημαϊκούς, επαγγελματίες στην πρώτη γραμμή σε διάφορους τομείς, ευάλωτα άτομα, πρώην τρομοκράτες, ΜΚΟ και με θύματα της τρομοκρατίας στην Ευρώπη και αλλού. Το δίκτυο ευαισθητοποίησης για τη ριζοσπαστικοποίηση (RAN) είναι επίσης ιδιαίτερα χρήσιμο από αυτήν την άποψη, όπως και ο προβλεπόμενος «πόλος γνώσεων» ο οποίος θα μπορούσε να χρησιμεύσει ως σύνδεσμος με τα κράτη μέλη. Οι προσπάθειες των κρατών μελών στο πλαίσιο των διαφόρων εργασιακών ομάδων αποτελούν επίσης σημαντικό παράγοντα και θα πρέπει να ενθαρρυνθούν και να συνεχιστούν.

Οι κυβερνήσεις των κρατών μελών θα πρέπει επίσης να επιδιώξουν να αναπτύξουν συνέργειες για περισσότερη έρευνα όσον αφορά τις τάσεις της ριζοσπαστικοποίησης και την αξιολόγηση των υφιστάμενων πρακτικών. Η έρευνα που διεξάγεται σε επίπεδο ΕΕ, με τη χρηματοδοτική συμβολή της Επιτροπής, μπορεί να προσφέρει προστιθέμενη αξία στην ανάλυση των ευρύτερων τάσεων της ριζοσπαστικοποίησης και πιθανές απαντήσεις.

Συνδυάζουμε εσωτερική και εξωτερική δράση για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης

47. Ορισμένες τρομοκρατικές επιθέσεις που σχεδιάζονται κατά στόχων στην Ευρώπη έχουν συχνά διασυνδέσεις εκτός της ευρωπαϊκής επικράτειας. Ορισμένες έχουν σχεδιαστεί ή εκτελεστεί από άτομα από τρίτες χώρες, ορισμένες έχουν χρηματοδοτηθεί από το εξωτερικό, σε πολλές έχουν ανάμειξη άτομα που έχουν εκπαιδευθεί στο εξωτερικό (όπως οι ξένοι μαχητές). Υπάρχουν επίσης τρομοκρατικές επιθέσεις στο εξωτερικό που έχουν εκτελεστεί από άτομα από την Ευρώπη. Η εγχώρια και η διεθνής τρομοκρατία είναι συχνά άρρηκτα συνδεδεμένες.
48. Η ιδεολογία που αναπτύσσεται σε τρίτες χώρες και τα μηνύματα που εκπέμπονται ή στέλλονται στην Ευρώπη μπορεί να συμβάλλουν στη ριζοσπαστικοποίηση ή τη στρατολόγηση στην τρομοκρατία στην Ευρώπη. Τα ταξίδια μπορεί να είναι επίσης μέρος της διαδικασίας ριζοσπαστικοποίησης. Σημαντικός αριθμός ατόμων που έχουν συμμετοχή σε τρομοκρατικές δράσεις έχουν ταξιδέψει στο εξωτερικό όπου και επηρεάστηκαν από μέλη τρομοκρατικών οργανώσεων. Κατά την εκπόνηση των πολιτικών για τη διαχείριση των συνόρων, καθώς και των πολιτικών για τις θεωρήσεις, εντός του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου της ΕΕ, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη η παρούσα στρατηγική καθώς και η στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.
49. Εκτός από την τοπική, εθνική και ευρωπαϊκή προσέγγιση για την αποτροπή της υποστήριξης τρομοκρατών ή της στρατολόγησης στην τρομοκρατία, πρέπει να εργαστούμε από κοινού και με τρίτες χώρες. Η ριζοσπαστικοποίηση και η στρατολόγηση στην τρομοκρατία στο εξωτερικό απειλούν τους ευρωπαίους πολίτες και τα ευρωπαϊκά συμφέροντα τόσο στο εξωτερικό όσο και στη χώρα τους. Ως εκ τούτου, μια εξωτερική συνιστώσα αποτελεί κρίσιμη παράμετρο της δράσης μας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Η πρόκληση είναι να εξασφαλίσουμε συνοχή μεταξύ της δράσης μας για την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης σε τρίτες χώρες και της εγχώριας δράσης μας , με βάση το κράτος δικαίου και τον πλήρη σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα συναφή διδάγματα και τις ορθές πρακτικές , αλλά και τις ανεπιτυχείς πρακτικές. Για να διασφαλιστεί αυτό, είναι αναγκαία η παροχή στήριξης σε τρίτες χώρες για την ενίσχυση τόσο της ασφάλειάς τους όσο και του κράτους δικαίου.

50. Στα επιχειρήματα των τρομοκρατών, περιλαμβάνονται συχνά θέματα που αφορούν την εξωτερική πολιτική. Στο πλαίσιο των πολιτικών μας διαλόγων και της συμμετοχής μας σε διεθνείς οργανώσεις και φόρουμ, θα πρέπει να τονίζουμε τη στρατηγική μας προσέγγιση και συναφείς δράσεις, όπως η υλοποίηση της Παγκόσμιας Αντιτρομοκρατικής Στρατηγικής των ΗΕ και σχετικών αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας, και να ανταλλάσσουμε τεχνογνωσία. Πρέπει επίσης να συμβάλλουμε στη δημιουργία ικανοτήτων στο εξωτερικό, να βοηθήσουμε τρίτες χώρες να εκπονήσουν και να εφαρμόσουν εθνικές πολιτικές για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία και να αντιδράσουν σε μηνύματα που στηρίζουν την τρομοκρατία.
51. Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί, όπου κρίνεται σκόπιμο, η ευαισθητοποίηση στη δράση κατά της ριζοσπαστικοποίησης ως μέρος του αναπτυξιακού προγραμματισμού σε επίπεδο χώρας, και να λαμβάνεται υπόψη η ριζοσπαστικοποίηση κατά τη συνολική ανάλυση ανά χώρα ως βάση του προγραμματισμού. Αυτό θα βοηθήσει να επικεντρωθούν, ενδεχομένως, ορισμένα από τα αναπτυξιακά προγράμματα της ΕΕ σε συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές/ κοινότητες όπου η ριζοσπαστικοποίηση και η στρατολόγηση στην τρομοκρατία είναι ιδιαίτερα έντονες.

Υλοποίηση της στρατηγικής

52. Τα κράτη μέλη θα εργασθούν, ατομικά και συλλογικά, με τη στήριξη του Συντονιστή Αντιτρομοκρατικής Δράσης, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ΕΥΕΔ, για την υλοποίηση της παρούσας στρατηγικής. Τόσο τα κράτη μέλη όσο και η ΕΕ πρέπει επίσης να συνεργαστούν, μεταξύ άλλων, με τα ΗΕ, το Συμβούλιο της Ευρώπης, τον ΟΑΣΕ και το Παγκόσμιο Φόρουμ κατά της Τρομοκρατίας, για την εκπόνηση υπερπόντιων σχεδίων σε αυτόν τον τομέα.
53. Η πρόκληση που συνιστά η καταπολέμηση της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης τρομοκρατών ανήκει πρωτίστως στην σφαίρα ευθύνης των κρατών μελών. Τα προβλήματα της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία, και ο τρόπος καταπολέμησής τους, διαφέρουν πολύ από το ένα κράτος μέλος στο άλλο, αλλά υπάρχουν ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά και ευρεία συναίνεση ότι πρέπει να εργαστούμε από κοινού για την αντιμετώπισή τους, καθώς και με ευρύ φάσμα ενδιαφερομένων, όπως η κοινωνία των πολιτών, ο ιδιωτικός τομέας και άλλες οργανώσεις.

54. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η παρούσα στρατηγική προσφέρει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να λαμβάνουν μέτρα σε εθνικό επίπεδο, με βάση την κοινή αντίληψη των αιτιών της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία καθώς και των αρχών και των δράσεων για την καταπολέμησή της. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβούν στη θέσπιση ή την επικαιροποίηση των εθνικών στρατηγικών τους, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές ανάγκες, και τους συγκεκριμένους στόχους και ικανότητες του καθενός, βασιζόμενα στις εμπειρίες τους και στη διαθέσιμη εμπειρογνομosύνη του δικτύου ευαισθητοποίησης για τη ριζοσπαστικοποίηση (RAN) και των θεσμικών οργάνων της ΕΕ.
55. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συντονίζουν τις πολιτικές τους, να ανταλλάσσουν πληροφορίες και εμπειρίες όσον αφορά τις προσπάθειες για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της ριζοσπαστικοποίησης και της στρατολόγησης στην τρομοκρατία, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, να θεσπίζουν βέλτιστες πρακτικές και να συνεργάζονται για την ανάπτυξη νέων ιδεών.
56. Θα απαιτηθεί επίσης συντονισμένη προσπάθεια σε τοπικό , περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Πέραν των ευρωπαϊκών συνόρων, μπορούν να αναληφθούν πρωτοβουλίες μέσω των μέσων, των μηχανισμών και των διαδικασιών που έχει θεσπίσει η ΕΕ με μεμονωμένες χώρες και περιφερειακούς οργανισμούς, μεταξύ άλλων μέσω των διμερών πολιτικών διαλόγων και των προγραμμάτων παροχής βοήθειας.
57. Τα αρμόδια προπαρασκευαστικά όργανα του Συμβουλίου καλούνται να παρακολουθούν την υλοποίηση της παρούσας στρατηγικής.